

POSUDEK OPONENTKY BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno studenta: Lenka Tichá

Název práce: Pečetí pánů z Boskovic od 13. do 16. století

Vedoucí práce: Mgr. Martina Bolom-Kotari, Ph.D.

Oponent: Mgr. Hana Seichterová, DiS.

Obor a forma studia: Archivnictví - historie, bakalářské prezenční studium

Povinná kritéria hodnocení práce	Stupeň hodnocení					
	A	B	C	D	E	F
Formální úprava a náležitosti práce		X				
Logická stavba a členění práce		X				
Jazyková a terminologická úroveň		X				
Náročnost tématu na teoretické znalosti		X				
Náročnost tématu na praktické dovednosti a na čas		X				
Adekvátnost použitých metod a způsob jejich použití			X			
Důkladnost zpracování (jdoucí do podrobností)		X				
Práce s literaturou (citace, poznámky)	X					
Práce s prameny (využití, citace, poznámky)	X					
Vymezení cíle a jeho naplnění			X			
Vlastní přínos studenta		X				
Využitelnost výsledků práce v teorii nebo v praxi		X				

Dílčí připomínky a náměty: Bakalářská práce studentky Tiché je zaměřena na pečetí pánů z Boskovic. Lenka Tichá zpracovala velké množství boskovických pečetí z Archivu města Brna a Státních okresních archivů Olomouc a Blansko. Dále využívala fotografií z digitálních databází např. Monasterium nebo databáze jednotlivých archivů a díky tomuto základu shromáždila, jak sama uvádí, 105 otisků pečetí. Práce je rozčleněna na Úvod, jehož součástí je rozbor pramenů a

literatury, kapitola Stručné dějiny rodu pánů z Boskovic je nezbytnou součástí a základním vhledem do problematiky tohoto šlechtického rodu. Vlastní popis pečeti se nachází v kapitole Pečeti pánů z Boskovic, popis a typologie a následují kapitoly Sfragistický a Heraldický rozbor, závěr a pochopitelně seznamy literatury, pramenů, elektronických zdrojů a příloh. V zadání práce studentka uvedla jako jeden z cílů vytvoření katalogu, popisy pečeti pak ale nechala v rámci textové části. Tento způsob je ovšem oproti katalogu méně přehledný, autorka by pak měla kontrolovat, zda nevznikají chyby a nepřesnosti, protože se podle mého názoru v textu ztrácí. Začneme základní heraldickou figurou pánů z Boskovic. Jedná se o hřeben, tento termín je heraldicky naprosto přesný a jednoznačný. Studentka sice užívá pojmu hřeben, ale dále také při popisech uvádí např. krokve o sedmi hrotech (s. 18) krokve o sedmi zubech (s. 18), lomený hřeben o sedmi zubech (s. 19), hřeben o sedmi zubech (s. 21). Toto znamení je pro daný rod natolik signifikantní, že můžeme uvádět pouze slovo hřeben (a heraldika tento termín zná, k záměně by dojít nemohlo, jelikož přirozený hřeben je jiná heraldická figura). Dále v úvodu píše, že při popisu pečetního pole bude pracovat s pojmy tzv. úplný a neúplný erb (s. 10), přesto pak sama pro stejné vyobrazení používá rozdílné termíny např. úplný znak (s. 18), boskovický znak (s. 25), klasická figura (s. 27) a boskovický štít (s. 29). Stejný problém nastává s klenotem – věníky, opět se terminologicky rozchází dubové haluze (s. 19) či věníky (s. 18). Pokud bude studentka používat jiná označení, je potřeba je vysvětlit na začátku práce a hlavně používat stejné a odpovídající termíny. Nejlépe hned v úvodu je dobré napsat, zda v práci bude použit heraldický popis pečeti, není to pak potřeba stále opakovat. První pečeť Oldřicha z Boskovic popisuje částečně na základě fotografie a popis doplňuje podle literatury, uvádí, že rozměry a funkce pečeti nemůže určit. Ovšem studentka píše, že zná konkrétní listinu, proto funkci pečeti mohla doplnit na základě informací z originálu, tj. zda vystupoval Oldřich I. jako vydavatel či jako svědek. U pečeti Artléba z Boskovic, kterou popisuje na základě literatury, zapomněla doplnit rok použití typáře. Pokud je popis pečeti součástí širšího textu autorka získává pocit, že by měla tvary obměňovat pro lepší čtení, ale mnohdy je to v rozporu s heraldickým popisem např. na levém boku štítu přebývá vpravo hledící kbelíková přilba (s. 19) apod. Tady narážíme na heraldické zákonitosti, popis musí být jasný, aby bylo podle něj možno erb znovu nakreslit. Dále u pečeti Oldřicha II. z Boskovic autorka píše, že se dochoval z jeho jediného typáře otisk o rozměru 22 mm a původní pečeť měla 26 mm. Přesto píše, že je zachovaná celá legenda sevřená mezi dvěma perlovci, což by značilo, že se dochovala celá pečeť. Zcela jasné také není, jaký otisk si vlastně v případě dochování více otisků stejného typáře autorka vybrala k popisu či zda z několika otisků popisuje „ideální“ stav nebo jeden konkrétní, nejlépe dochovaný. Ve svojanovské linii popisuje dvě pečeti pod papírovým krytem Jana a Jindřicha Svojanovského, obě jsou v trojlistu a u obou

začíná opis na 1:00 (s. 24, obr. 9 a 10). Studentka vůbec nereflakuje, že opisy nezačínají na 12:00 ale na 1:00, a to ani u dalších pečeti. V každém sfragistickém popisu je třeba tuto skutečnost uvést. U posledního typu pečeti Beneše mladšího Černoorského z Boskovic v opisu doplnila k písmenu P celé slovo (P (ečet') (s. 30). Nehledě na to, že jde ve skutečnosti o S, při rozepisování zkratek je důležité držet se pravidel dobového jazyka a nepřepisovat do dnešní češtiny. U pečeti Ladislava z Boskovic (popisovaný otisk z roku 1504) autorka nepřepsala celý opis. U DE jí chybí dvojtečka místo tečky a slovo BOZKOBI je ještě doplněno písmenem Z. Není záměrem studentce vypočítávat problematiska místa práce, tyto postřehy slouží jako připomínky pro lepší zpracování materiálu. Pokud se bude věnovat tomuto rodu i nadále, což by bylo přínosné, a bude zkoumat další dochované otisky např. ve fondech Arcibiskupství Olomouc a Metropolitní kapituly Olomouc (a rozšířit práci i o papírové listiny) dostane rozsáhlejší materií a může, podobně jako se pokusila o zhodnocení nalezených pečeti v kapitolách Sfragistický a Heraldický rozbor, vytvořit závěry, které budou mít širší platnost. Ve větším rozsahu bych se přimlouvala za zpracování skutečně formou katalogu, pro lepší přehlednost v jednotlivých typech pečeti a možnosti srovnávání jasně vymezených pojmů.

Celkové posouzení práce a zdůvodnění hodnocení: Studentka si vybrala téma náročné na shromáždění a zpracování pramenů. Nasbírala množství otisků, některé nemohla ani lépe zpracovat, protože je studovala na základě fotografií z databází. Lenka Tichá předkládá svou první rozsáhlou práci, prokázala zde schopnost orientace v obecné sfragistice, v popisech pečeti jsou však terminologické nejednotnosti, nepřesnosti a někdy i nesprávné přepisy. Nashromážděný materiál se snažila porovnat a kriticky zpracovat, přispěla tak k poznání sfragistiky boskovického rodu a vytvořila základ pro další bádání.

Předloženou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě

V Olomouci dne 22. srpna 2018

Mgr. Hana Seichterová
Hana Seichterová